

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 ună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr., a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplace Nr. 15.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se inapoiază.

Numeri singuratici à 5 cr. se vënd la Tipografia, soc. pe acțiun

Numeri singuratici à 20 bani se vënd la librăria G. Cârjan, Ploiești

Tinerimea română
și teroarea maghiară.

Cluj, Ianuarie 1899.

II.

Sunt multe și triste de zis despre situația excepțională în care se găsește tinerii noștri la universitățile maghiare, focare nu ale cultivei și științei adevărate, ci ale celui mai detestabil șovinism, — șovinismul unguresc.

Noi vom releva numai unele momente, cele mai remarcabile, cari sunt prea suficiente pentru a face înțelegere suferințele numeroase și grele ale tinerilor noștri universitari, osândiți a lupta zi de zi cu grandomania, șiretlicul, perfidia și teroarea descereșilor apostoli ai «statului maghiar unit».

Dar' înainte de toate vom insista asupra unor dificultăți și suferințe foarte grave, cari rezidă în faptul, că tinerii români, dacă vreau să rămână în patrie, sunt nevoiți a studia la universitățile și academiile maghiare și a cunoaște bine încurcarea limbă arpadiană.

Omnipotența politică maghiară, pe cât de teribilă, pe atât de ilegală, a fost capabilă de nelegiuirea strigătoare de a împedea ori-ce nisuițe în direcția fondării unor academii ori universități nemaghiare în țeară, căci voia să forțeze pe tinerii naționalități să se adăpa numai din isvorul pretinsei «culturi maghiare».

Mai mult. În timpul din urmă s'a adus în vigoare barbara dispoziție, că nici un titlu academic din străinătate nu poate fi valabil pentru Ungaria, decât în cazul, dacă titlul face un nou examen, în limba maghiară, pentru recunoașterea diplomei!

De sigur o asemenea dispoziție absurdă și monstruoasă nu s'a putut lua pe cuvânt că pretinse «cultură maghiară» ar fi... superioară tuturor culturilor străine!

Ci scopul diabolic al noului atentat șovinist era — să constrângă la învățarea limbii maghiare, eventual și la maghiarizare, pe studenții nemaghiari cari n'au avut fericirea de a-și însuși suficiența cunoștință a limbii maghiare.

Cuminți oameni, omnipotenții maghiari! Ei forțează pe tinerii de altă naționalitate să învețe ungurește, pentru-ca, în același timp, banii acestor tineri să servească scopurilor șoviniste ale universităților și academiilor maghiare...

Va înțelege ori-cine, cât de mari sunt pentru tinerii nemaghiari desavantajele cari rezultă din siluirea ce li-se aplică prin faptul că trebuie să învețe limba maghiară.

Întâiu, li-se răpește și la universitate dreptul natural atât de scump de-a se cultiva în limba maternă, un drept ale cărui foloase sunt pe cât de lesne de înțeles, pe atât de incalculabile.

Al doilea, li-se pune în calea cultivării proprii un obstacol excepțional de greu prin faptul că sunt nevoiți să studieze chiar în... limba maghiară, absolut străină nu numai de toate celelalte limbi din țeară, dar' și de toate limbile europene.

Aceste împrejurări fatale constituie o situație din cele mai vitrege pentru tinerii nemaghiari dela universitățile maghiare.

Un tiner nemaghiar, ca să-și poată prepara examenele și ca să-și poată câștiga necesarele cunoștințe în cultură și știință, trebuie să muncească cel puțin îndoit față de un student maghiar, care n'are de luptat și cu limba străină a universității.

Chiar și acei tineri nemaghiari, cari posed în bună dosă, limba maghiară, au să lupte cu dificultăți, pentru-că șovinismul maghiar domină și-n știință. Pe când toate celelalte popoare culte recunosc în știință termenii tehnici internaționali, numai Maghiarii se disting și-n acest punct. Ei maghiarizează și-n știință, așa că te pomenești cu termeni științifici maghiari... imposibili și oribili. Ei, poftim de te cultivă apoi!

Dar' culmea e, că profesorilor universitari maghiari, în covârșitoarea lor majoritate, puțin le pasă că ești student nemaghiar. Trebuie să știi ungurește ca și un Ungur, de aceea... trăești în Ungaria. Aceasta-i înalta lor filosofie în ce privește dificultățile ce grămădește limba maghiară în calea spre cultură a universitarilor nemaghiari.

Pe lângă aceste serioase neajunsuri cari amăresc vieța tinerilor noștri universitari, se mai adaugă acel defect general al școalelor maghiare, care rezidă în faptul, că profesorii lor nu propagă cultură și știință, ci exclusiv... cultură și știință maghiară.

Este un șovinism exasperat, care face ca profesorii maghiari să depășească limitele naționalismului și să rătească în câmpiile grandomaniei naționale.

Mai ales științele filosofice, în special istoria, se propun cu atâta preocupare de către profesorii maghiari, încât nu-i oră de curs în care sentimentul de

adevăr sau sentimentele naționale ale tinerilor nemaghiari să nu fie jignite.

Profesorul de universitate maghiar nu cunoaște popor nai distins ca poporul maghiar, ear' pentru celelalte popoare ale Ungariei n'are destule cuvinte de ură și batjocură.

Acolo unde-i vorba de Maghiari, mititeii profesori și ignoranții savanți ai acestora falsifică cu un tupeu revoltător adevărul științific, prezentând totul în lumina cea mai favorabilă Maghiarilor.

Ear' bieții universitari nemaghiari sunt nevoiți să-i ascute în tăcere și să învețe utopiile și obriznicile așa zisei «culturi ungurești», alșum nu mai vënd diplomă în vecii vecilor!

Pentru-că, față cu studenții nemaghiari, profesorii maghiari sunt de o severitate vinovată, pe când față de Maghiari sau de renegați aceiași apostoli ai unei pseudo-culturi observă o suspectă indulgență.

Evident, între asemenea condiții anormale, nu-i un singur lucru care să atragă pe tinerii nemaghiari la universitățile maghiare. Nu-i nimic, care să-i lege de aceste universități.

Și dacă ei totuși se înscriu la universitățile și academiile ungurești, e numai pentru-că trebuie să cedeze... teroarei maghiare, care se exerciază și în domeniul sacru al învățământului, deoparte prin faptul, că guvernele din Budapesta nu vreau să știe de universități nemaghiare la noi, de altă parte prin faptul, că cine vrea să-și valideze o diplomă universitară în patrie, trebuie să studieze la școala maghiare.

Dar' în afară de aceste rele, inerente academiilor și universităților maghiare, tinerii nemaghiari resimțesc omnipotența maghiară și în alte privințe.

Anume, la toate academiile și universitățile maghiare, ca și în școalele inferioare ungurești, există un sistem de prigoanire, un sistem de teroare față cu acei tineri nemaghiari, cari îndrăznesc a-și manifesta sentimentele și ideile lor naționale. Cu alte cuvinte, e vorba de persecuțiile politice cari se aplică universitarilor nemaghiari — buni naționaliști.

În acest punct, ca și în cele înșirate până acum, tinerii noștri, universitarii români, sunt mai expuși, fiind noi Români elementul cel mai viguros și cel mai rezistent în lupta naționalităților contra maghiarismului.

Dar' despre acestea, într'un articol următor.

Spada.

pută veni și dinsul după ei cu Giacomo.

Toate urmau, cum calculase petulantă fetiță.

Francisca a plecat la drum în societatea familiei Giuliani, dintre cari nici unul nu bănuia că cel-ce vine cu ei nu este băiat, ci fată.

Ajunșând în Wiener-Neustadt, Francisca rugă sub oare-care pretext pe însoțitorii ei, să o lase să se coboare, căci o să-i urmeze în curând și ea la Viena.

Aici apoi lucrul prim ce-l făcuseră să se caute pe medicul Haller, căruia i-se prezentă în locul fratelui său Giacomo și îl înduplecă ca să o primească la el în cost și cuartir.

Nu mai după-ce și-a depus examenele cu succes bun, a crezut Francisca de cuviincios ca să înștiințeze pe tatăl său despre cele petrecute.

Cât de mare fu surprinderea bătrânului Seanagatta când auzi că unica sa fiică, pe care o credea între surorile saleziene, se întrece la exerciții cu niște neastimperiți sublocotenți «krackelieri», în o uniformă scilpicioasă, și colegii cu ei.

Nu se cugetă deci mult, ci-și împachetă iute și plecă la fiică-sa, ca să o aducă acasă la ori-ce cas, ori cu buna, ori cu forța.

Însă el nu ținuse cont de nesăcătatea inventivitate a vicleniei femeiești.

Francisca îl rugă mult, ear' când văzută că nimic nu fi ajută, recurse la ultima armă, la lacrimi, și nu îl rugă de-

Sibiu, 1 Februarie n.

O nouă crimă. Aproape jumătate din locuitorii comunei Mező-Berény, Slovaci de lege evangelică, sunt dați în judecată pentru următorul lucru: în ajunul Anului-Nou, preotul Jeszenszky (tot Jeszenszky!) Károly le-a ținut predică în limba slovacă, ear' după-ce a terminat-o, a început să le vorbească și ungurește. Abia a rostit însă câteva cuvinte ungurești, și publicul demonstrativ a eșit din biserică, lăsând pe preot să vorbească ungurește cu — păreții.

Oamenii sunt dați acum în judecată pe motivul că au turburat serviciul divin, ear' judele de instrucție Balogh a mers la fața locului să ancheteze faptul.

Mai știi unde vom ajunge? Să ne rugăm poate și în biserici după amu-miți paragrafi din codul penal.

Păruiala din reichsrath. În ședința de ieri a reichsrath-ului presidentul Fuchs a declarat, că în chestia scandalului din rîndul trecut, a ținut anchetă și a constatat, că jurnalistul Penizek l'a provocat și ca pedeapsă l'a exchis dela ședințele reichsrath-ului. Presidentul și-a exprimat însă părerea de rău și față de deputații cari din scandalul mic au făcut altul și mai mare incidentul, prin urmare, e închis.

Alt refus. În chestia convocării congresului național sârbesc, au trimis adresa la Monarch și deputații congresuali, cari în șopul acesta finuseră o conferință, sub președinția baronului Jivocici. Adresa lor a avut însă aceeași soartă ca adresa celor 102 de comunități bisericicești; a fost trimisă trimișilor fără nici un răspuns.

E vorba ca deputații congresului național sârbesc să țină acum o nouă conferință la Zagreb.

Egala îndreptățire. Consiliul comunal din Vêrșef a revenit asupra hotărîrii aduse deja, ca limba oficioasă a orașului să fie, pe lângă cea maghiară și cea germană și sârbescă, și a decis de nou, ca de aici înainte toate actele ce se extradau părților să fie edate, pe lângă originalul maghiar și în traducere autentică, în limba maternă a respectivului primitor. În șopul acesta s'au sistemisat două posturi de translatiori,

cât, că înainte de a o duce la Viena, să vorbească cu medicul Haller.

Și aceasta nu a putut-o refusa tatăl. În altă zi s'a făcut întâlnirea și întem-plarea și aici fi favorisă d-soarei-cadet, căci neștiind Haller bine italienește, ear' tatăl ei știind rău nemțește au fost siliți să recurgă la limba latină. Și aici a obvenit cazul, că ceea-ce spunea Seanagatta despre fată-sa de femininum genus, — Haller o atribuie neumbărei lui în limba latină și nu-i dete nici o însemnătate, ci din contră cercă toate ca să convingă pe Seanagatta, că odrasla lui este unul din cei mai diligenți discipoli și oarecând poate deveni fala academiei.

Așa în fine apoi a succes să mulcomească pe supăratul tată, care, ce-l drept, cu greu, dar' totuși își dete învoirea să-și continue Francisca studiile și deocamdată să tainuiască secretul sexului său.

De aici înainte se puse cu înoit zel pe studiile sale, și afară de limba germană își însuși și pe cea franceză și engleză, și se distinsu în matematică.

După un studiu diligent de 3 ani și jumătate își depuse examenele, părăsi institutul cu rangul de cadet în 16 Ianuarie 1797 și intră într'un regiment de grănițeri, din care batalionul al VI-lea se lupta tocmăi la Rin, sub majorul Seitel și generalul Finch.

Prima încercințare i'a fost să conducă o trupă de recruți la Mainz, pentru întărire.

Satisfăcând postulațiunilor, a primit post prima-dată în Boemia, după aceea în Silesia, apoi în Stiria.

unul pentru limba germană, altul pentru cea sârbescă.

Majoritatea consiliului comunal a putut străbate cu propunerea aceasta numai astfel, că Sârbii s'au aliat cu Germanii, și cu puteri unite au făcut afront șovinismului maghiar.

Tisza la curte. Alkotmány serie, că bătrânul vulpoiului Tisza a trimis un credincios al seu la Viena să vorbească cu Goluchowski și cu Kállay, că n'ar fi bine oare ca Coroana să consulte și pe «ganeful» asupra situației actuale politice? Goluchowski i'a dat un răspuns evasiv; Kállay însă a primit însărcinarea să facă întrebare la locul competent, de unde a primit următorul răspuns: »M. Sa nu primește pe nime până Széll Kálmán nu va face raport despre misiunea primită».

Stă bine Tisza și la curte!

Protestul nostru.

Libertatea intelectuală e cel mai sfânt privilegiu al statului modern, ea determină propășirea culturală a unei națiuni. Legea, e areopagul ei de pază și cine calcă peste aceste limite sancționate prin mii de jertfe sângeroase, comite o faptă nedreaptă.

Arbitrara ordinațiune ministerială care exchide pe bravul nostru frate Bolcaș dela toate școalele Ungariei, e una dintre cele mai nepomenite volnicii față de drepturile noastre. Această nelegiuire nu mai are obicinuitul caracter politic al mișelilor șoviniste de până acum, această pas este o tâlhărească invasiune în lumea câștigurilor noastre spirituale.

Tu, care ai pus o salutară acțiune în mers, pășește și mai departe tot atât de teafăr și de brav pe calea apucată. 18 secole furtunoase privesc în jos de pe virfurile Carpaților la poporul nostru, lupta noastră e dreaptă și sfântă și trebuie să ducă la isbândă, până mai svîcnește în piepturile noastre același sânge, până mai lucește ochilor noștri același ideal și până mai avem pe un Hanibal la porțile munților noștri românești.

Ear' față de acel edict rușinos și nedrept ridicăm categoric vocele noastre de protest, și-l expunem întregii lumi culte, ca un mandat murdar și nedemn, prin care își dă o națiune întreagă un testimoniu atât de paupertate culturală, cât și ce privește caracterul ei politic bolnav.

München, 26 Ianuarie 1899.

Tinerimea română.

Toate ostenele și marșurile lungi le suporta, bucuros, ear' secretul seu și-l păstrase atât de bine, încât niciodată nu au bănuit în ea pe femeia slabă.

Odată numai era în pericolul de a-i fi descoperit secretul, când îmbolnăvinduse în Moravia, a fost dată pe mâna unui medic. Dar' și aici i'a succes să înșele pe cei din jurul seu, și când s'a vindecat, au strămutat-o la Panciova. Nu peste mult s'a urit de vieța pacnică, dorea să fie în războiu, în pericol.

Ca să-i satisfacă dorinței, au strămutat-o în trupele acelea, ce aveau să plece din Bănor, pentru de a asedia Genua, sub majorul Paulich. Aceste trupe nu peste mult însă au fost silit să se retragă, și cu apărarea liniei de retragere au încercințat pe Francisca.

Între aceste primind o rană gravă, brava amazonă își vând vieța în pericol, chemă deci un preot, și-i mărturisă în fine temutul secret.

Această împrejurare, și intervenirea tatălui ei, care auzise despre rănirea ei, au rupt în fine vëlul ce acoperea secretul Franciscei Seanagatta, ear' urmarea a fost, că împăratul Francisc după-ce în 1 Martie 1801 o făcă locotenent, în Decembrie următor o concediă, cu stricta îndrumare să se reîntoarcă la părinți în Milano.

Postul și rangul ei în regimentul Caprera îl ocupă fratele ei Giacomo.

Cu aceasta apoi se sfîrși cariera aventuriosă a Franciscei; numai pen-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Cadeta.

— O femeie în armata comună. —

Anuarul renumitei academii din Wiener-Neustadt, păstrează amintirea o sumedenie de nume însemnate.

În același timp aflăm acolo trei Moltke, din cari unul — Ladislau — e născut în Ungaria, celalalt a luat parte în suprimarea revoluțiunei Horia-Cloșca.

Dar' din câte nume ocur în lista elevilor bătrânei academii, nici unul nu e atât de interesant, nu e așa de bătrător la ochi, ca al d-soarei-cadet Francisca Seanagatta, dela sfîrșitul secolului trecut.

Seanagatta, tatăl Franciscei, a fost senator în Milano, care ca om cu treceare și-a câștigat merite într'u ocărmiuirea orașului.

El mai avea afară de Francisca și un fiicior cu numele Giacomo.

Dar' caprițiul naturii a jucat o festă acestor doi frați, pentru-că pe când Francisca avea înclinare spre lucruri bărbătești, și în purtarea ei nimic nu era ce să te facă să bănuiești măcar că e femeie, fratele ei Giacomo era blând, fricos, un adevărat «mulierotoc».

Acest lucru însă nu l'a împedecat pe bravul senator, ca să-și destineze copilul carierei militare. De aceea s'a hotărît în anul 1794 să plece la Wiener-

Criza.

Chestia garanțiilor personale. — Széll sau Lukács? — Din parlament.

Bărbații de încredere ai opoziției au primit răspunsul guvernului la ultimele lor propoziții. Opoziția cerea garanții, că compromisul, dacă se va lega, va fi executat în toate amănunțele sale, de guvernele următoare. Guvernul a răspuns că e gata să dea cerutele garanții personale, astfel, că în regulul compromis il va supune aprobării partidului liberal, care-l va ratifica fără nici o împotrivire. Guvernul va anunța apoi faptul, ca un fapt împlinit, camerei și — cortina poate să cadă, fiind comedia terminată.

E rîndul la opoziție acum să se declare de e mulțumită cu aceste garanții personale, sau mai cere și altele. În direcția aceasta au decurs ieri tratările, între Széll, membrii guvernului, disidenții și șefii partidelor opoziționale.

Széll, își dă mare silință să capeteze pe Horváth și Polonyi, singurii opoziționali cari mai pun greutate în calea compromisului.

De altă parte se vestește, că în partidul liberal s'ar fi început o luptă ascunsă în contra lui Széll, pe care Tiszaiștii ar dori să-l facă imposibil la Coroană. În scopul acesta ar fi mers ministrul Lukács la Viena și i-ar fi succedat chiar să dea la o parte pe Széll.

Fapt e, că după primirea lui Lukács în audiență din partea Monarhului, s'a lăsat yestea în Budapesta, că Monarhul a primit demisia lui Bánffy și a însărcinat pe Lukács cu compunerea noului cabinet maghiar.

Același lucru s'a telegrafat și din Viena, din cercuri bine informate. Telegrama trimisă Luni din Viena avea următorul cuprins:

»Nemijlocitul urmaș al baronului Bánffy în conducerea afacerilor, are să fie actualul ministru de finanțe Lukács. Președinția de ministri a lui Széll Kálmán, în cercurile bine informate de aici e considerată de exchisă. Lukács primește moștenirea lui Bánffy deocamdată ca ministru însărcinat în mod provisor cu conducerea afacerilor.»

Vă să zică, un guvern de tranziție. Întrebat din partea mai multor deputați, că ce e adevărat din știrile acestea, Lukács a răspuns următoarele:

— »N'am primit nici o însărcinare din partea Coroanei, și nici nu-mi pot închipui, ca Monarhul să trateze cu cineva asupra formării noului cabinet, înainte de a-și da actualul cabinet demisia.»

De aceeași părere a fost și Széll, care a dat următorul răspuns întrebătorilor curioși:

— »Vă pot spune numai atâta, că nu poate fi vorba de demisie și de formarea unui nou guvern. Monarhul m'a însărcinat pe mine să mijlocească tranșia cu opoziția și să-i supun pactul

siunea 'și-o primi, cu acel favor, ca să o poată cheltui și în străinătate.

Extraordinara femeie se retrase în Milano, unde nu peste mult făcu cunoștința unui locotenent cu numele Spini, care o luă de nevastă în 1804.

Și bravul locotenent de odinioară, trăi 28 de ani în fericită căsătorie, în care timp dăruia viața la doi băieți și două fete. Însoți pe bărbatul său în Paris, și numai atunci se despărți de el, când pe acesta îl chemă serviciul militar în Ungaria.

De aici înainte trăi numai pentru a-și crește copiii. Un băiat 'și-l destină carierei preoțești, ear' o fată 'și-o duse într'un institut din Verona.

Revenindu-i apoi bărbatul, nu o despărți de el decât moartea aceluia întâmplată în 1832.

Dînsa a mai trăit 33 de ani și numai la 1866 muri, în etate de 90 de ani.

Locotenentul Francisca Scanagatta, amazona armatei austriace, după-cum o descriu acei-ce au servit cu dînsa, era mică de statură, și era o femeie mai mult urtă decât frumoasă, fiindcă se radea, îi crescuseră deja binișor mustețele.

Pentru statura ei mică nu odată a fost expusă batjocurii și vătămărilor și între altele odată pentru asta a dueltat cu un oficer coleg al ei, pe care l'a rănit.

A avut și două decorații; cari însă, perzându-și rangul oficeresc nu le putea purta.

Grația suveranului ei însă permise, ca aceste să le poată purta fiul ei.

Trad. de V. E. M.

spre sancționare. Abia atunci se va ști cine e acela, în mâinile căruia Monarhul va pune executarea pactului.

Toate combinațiile sînt deci premature.

Din parlament o singură nouate. Părinții patriei au luat vacanță pe trei zile. De altcum votările au decurs în liniște în ședința de ieri. Au fost numai trei. La propunerea presidentului, ca trei zile să nu se țină ședințe, s'a sculat deputatul Sima să combată propunerea. Zicea, că în situația actuală parlamentară, camera nu poate să pauzeze nici măcar o zi. A făcut apoi declarația, că obstrucția nu va depune armele până nu va vedea rezultate reale isvorite din luptele sale. A atacat guvernul în mod violent, și a cerut ca în noul guvern să fie reprezentați disidenții și apponyștii.

I-a răspuns, din partea partidului guvernamental, Hegedűs Sándor, declarând că partidul seu primește propunerea presidentului, ear' presidentul pune propunerea la vot și întreaga casă o votează, afară de Sima și alți trei colegi.

Proxima ședință va fi deci Sâmbătă.

Din București.

Intrunirea studenților universitari.

Comitetul național studențesc din București a convocat pe Duminică trecută, 29 Ianuarie n. o întrunire publică la București, în sala Dacia, și în scopul de a se ridica protest în contra ultimei bravuri a guvernului maghiar, consistentă în excluderea colegului lor Lucian Bolcaș dela toate facultățile de drept din Ungaria.

Intrunirea a succedat bine și a decurs în următorul chip:

Încă dela orele 1 p. m., sala și tribunele sălei Dacia erau ocupate de public, compus în cea mai mare parte din studenți.

La orele 2 sosește comitetul național studențesc și dl Demetrescu-Brăila, președintele comitetului național studențesc deschide întrunirea dând cuvîntul dlui C. Mușescu, membru în comitet.

Dl Mușescu: Studențimea universitară începe să se miște în urma ultimei infamii a Ungurilor. Excluderea colegului și fratelui nostru, Lucian Bolcaș, din facultățile ungurești trebuia să ne miște, trebuia să ne facă să protestăm. Ne pare rău însă, că alături de noi nu mai sînt și aceia care odinioară făceau din chestia națională o chestie de viață și de moarte. Azi pentru acei oameni chestia națională a devenit un mijloc de a-și ajunge scopurile politice, un mijloc de a-și face interesele.

Dl V. Cancicof: Vreau să vorbesc de vremurile când a început să se agite la noi chestia națională. Cu drag îmi aduc aminte de acele vremuri, când s'a arătat atîta entuziasm și atîta iubire pentru chestia fraților noștri de peste Carpați. Acei cari au început mișcarea au fost mult huliți Decemviri, care au fost la congresul dela Berna și de acolo prin broșuri, au făcut cunoscut Europei, chestia fraților noștri români. Mișcarea luase un frumos avînt și s'a făcut mare greșală că ea, prin înființarea »Ligei«, s'a dat pe mîna oamenilor politici, cari au făcut din ea o armă de luptă politică. Liga trebuie redată întemeietorilor ei adevărați: studenților. Studenții de azi și cei de mâine vor ști să păstreze caracterul adevărat național al mișcării noastre — și mișcarea își va avea rezultatul dorit.

Dl I. Gr. Vulturescu, membru în comitetul național: s'a preocupat de stările noastre interne și a zis:

Noi ne mișcăm când vedem ce se face cu Lucian Bolcaș și cerem și marilor luptători de odinioară să se unească și se lupte.

Dl V. Demetrescu-Brăila: Nu trebuie să facem în chestia națională ceea ce fac oamenii noștri politici. Poate fi foarte bine guvernul nostru amic celui dela Budapesta, dar noi nu putem fi prieteni cu sugrumătorii neamului nostru. La Turin am cunoscut delegația studențimei maghiare, am luptat cu ea și am învins-o, pentru-că fiecare din noi studenții e mai pe sus în cugetare ca trimișii Ungurilor la Turin.

Dacă »Liga« e slabă azi, să o facem să fie tare: întăriți-o d-voastră!

Dl C. Solomnescu, membru în comitet încheie s'ia discursurilor spunînd că fapta lui Sava Șomănescu de a ajuta pe Leian Bolcaș, a fost determinată de un alt buu Român, de dl Nicolae Filipescu.

Sfîrșind, propune să se facă o manifestare de mulțumire bătrînilor binefăcător Sava Șomănescu.

Se votează o moțiune de protestare, ear' după întrunire studenții, în număr de peste 500, cu steagul albastru în frunte, au trecut prin stradele Carol, alea Victoriei, Regală, Batiște și au călăsat casele din strada Prudenței ale dlui Sava Șomănescu, cîntînd mereu imnul național »Deșteaptă-te Române«.

Înainte de a se duce la casă, studenții au isbucit în urale entusiaste, apoi dl Constantin Măldărescu a rostit următorul discurs:

»Generosile Români!

Noi, studenții universitari din România liberă, — frații lui Bolcaș, — venim să vă mulțumim pentru mărinimia de suflet și generositatea ce ați pus, întru ajutorarea lui.

Și când glasurile noastre de recunoștință și admirare vor trece Carpații și vor răsuna asurzitor la urechile Maghiarilor, cu groază se vor convinge acestia, că solidaritatea și sentimentele nobile ce cari sînt animați Români din România liberă, vor pregăti ziua mare și sfîntă în care toți Români de pretutindeni să fie liberi!

Noi, tinerimea universitară, luăm drept pildă, fapta măreață și patriotică ce ați săvîrșit, și cu tot elanul entuziasmului ce ne animă, strigăm într'un singur glas: să trăească binefăcătorul lui Bolcaș.

Dl Șomănescu, foarte mișcat, a mulțumit studenților, în cuvinte bine simțite, îndemrându-i la luptă. Apoi, punîndu-se în fruntea lor, i-a invitat să meargă cu toții la dl N. Filipescu, luptătorul neobosi în chestiunea națională.

Cîntînd »Deșteaptă-te Române«, studenții s'au dus la casele dlui Filipescu, dar' acesta absentînd din capitală, manifestanții s'au întors la Ligă, unde au depus steagul albastru; apoi s'au despărțit în ordine deplină.

Pentru țărani.

Dl I. Popescu depune un proiect de lege din inițiativa parlamentară pentru regularea chestiei țărănești.

Aceste cuvinte le găsește la sfîrșitul raportului unei gazete din București despre ședința din 16/28 Ian. a camerei române. Ele înseamnă sfîrșitul unei zeloase opere private, inițiată în favorul țărănimii din România.

Dl Ioan Popescu, deputatul Bărladului se ocupă de mult cu îmbunătățirea soartei țărănilor din țeară. Resultatul preocupărilor sale e depus acum înaintea camerei române, dela care atîrnă ca ideile frumoase ale dlui Popescu și colegilor sei să se realizeze, ori nu. Nu știm care va fi soarta acestui proiect de lege. Se pare însă că soarta lui se va hotărî tîrziu. Cu toate acestea inițiativa dlui Popescu merită atențiunea noastră și a tuturor celor-ce își iubesc cu adevărat neamul.

E vorba de talpa țerei, de temeliile neamului nostru: țeranul român. La noi stă el reu, țeranul, fără îndoială. Dar' în România stă mult mai rău. El e în primejdie de a se desrăbă de caracterul seu, de portul seu, și de a înmulți ceata socialiștilor internaționali.

Dl Popescu a depus într'o considerabilă broșură ideile sale asupra mijloacelor menite a ridica țărănimia română. Această broșură cuprinde proiectul de lege, depus acum la cameră, și motivele lui.

E foarte interesant pentru noi să cetim această broșură. Dl Popescu amintește la fiecare pagină de țeranul român din Transilvania, și îl propune ca model. Amintește des și de Tribuna, și ne face onoarea de a insera în motivele proiectului un întreg articol al nostru: »Portul național« (nr. din 24 Iulie 1897).

Pe scurt scopul proiectului e de a ridica la țeran economia rurală, economia casnică, industria domestică și nivelul moral. A-l face să-și iubească portul, obiceiurile bune și a lucra rațional pămîntul.

Mijloacele: preotul și dascălul. Ei, acești părinți ai poporului, au să fie înzestrați cu casă și economie de model.

Dascălul și familia sa au să fie modele de țărani culți. Ei să fie obligați a purta costumul național, și a duce o căsnicie și o economie de model. Pe lângă aceea să fie și instructorii poporului.

Normarea acestor lucruri ar avî să se facă prin modificarea câtorva articole din legea învățămîntului primar, și normal primar, introducînd mijloacele practice, cari sînt menite a ridica starea țărănimii, din umilinta și miseria în care se găsește.

Vom urmări cu atențiunea această nobilă inițiativă, căreia îi dorim o fericită realizare și succes deplin.

Cronică politică.

Crisă ministerială în Bulgaria.

Ministrul-president bulgar Stoilov a prezentat demisia cabinetului. Causa a fost mai multe neînțelegeri ivite între ministri, precum și conflicte ntre unii ministri și principele Ferdinand. În urma acestora au abzis mai înainte ministrii de finanțe, de interne și de războiu. Stoilov a voit să se scape de multele incurcăli și 'și-a prezentat abdicarea. Unii susțin, că Stoilov a avut de scop să se scape de unioniști și în urmă, fiind tot el încredințat cu formarea cabinetului, să-l compună mai cu seamă din zancoști.

Principele Ferdinand a încredințat deocamdată cu formarea noului guvern pe Dr. Grecov, fostul ministru de interne al lui Stambulov. Grecov este pentru compromisuri în politică și a voit să compună un minister de coaliție, dar' încercarea i-s'a zădărnicit. O depeșă anunță, că principele pertractează acum cu Radostavov, voină a-l denumi prim-ministru.

Răscoală în Macedonia.

Se vede că agitațiile comitetelor macedonene și mișcările poporațiunii se arată a fi amenințătoare, de oare-ce Poarta concentrează multe trupe prin ținuturile suspecte. Cu deosebire este concentrată multă miliție pe la granița macedo-bulgară. O depeșă din Belgrad anunță, că pe la granița bulgară numărul soldaților e atât de mare, încât abia mai încap prin sate. Mai de nou s'au trimis la aceste trupe 15 tunuri de repetiție.

Cronica zilei.

Sibiu, 1 Februarie n.

Daruri bisericești. Ni-se scrie din Mediaș: Maria Zett născută Barb din Mediaș, și de prezent moașe în București a binevoit a dăruia bisericii noastre greco-or. pentru înfrumusețarea fruntarului o sumă de 80 fl. v. a. Tot dînsa a dăruit bisericii un potir, un disc cu linguriță, o stea și un mătăuz, toate de argint și aurite în preț de 245 fl. v. a.

Văduva Maria Cazac născută Fodor, și George Dăian Crețiu, din Mediaș au dăruit un »aer« și procovețe în preț de 100 fl. Și pe această cale li-se aduce donatorilor mulțumită publică pentru faptele lor nobile creștinești, făcute față de sfînta biserică. De Dumnezeu mai mulți imitatori cu astfel de fapte nobile creștinești.

Un creștin.

Sărbarea dela »Seminarul Nifon« din București. Duminică s'a sărbătorit a 25-a aniversare a întemeierii seminarului Nifon Metropolitul din București.

Au asistat la această sărbătoare domnii ministri Sturdza, Haret, ambii Metropoliți ai țerei românești; membrii sfîntului sinod; Dim. Giani, C. Dumitrescu-Iași, președinții curții de cassatie; I. Kalendaru, V. A. Urechia; C. F. Robescu, Caton Lecca, Teodor Văcărescu; directorii școalelor secundare; profesorii facultății de teologie; Petru Grădișteanu, Giani, prefectul jud. Ilfov; Aurel Popovici, profesor, etc. etc.

La orele 11 a sosit M. S. Regele însoțit de dl general Vlădescu, mareșalul curții.

La intrare, Suveranul a fost întîmpinat de I. P. S. S. Metropolitul-Primate, cu evanghelia în mână. În momentul acesta corul seminarului a întonat imnul pentru primirea M. S. Regelui. S'a oficiat după aceea un Te-Deum de mulțumire de către I. P. S. S. Metropolitul-Primate.

După serviciul divin, dl Ioan Rosescu, episcop al așezămîntelor Nifon Metropolitul, a cetit o dare de seamă a mersului acestui seminar dela înființare și până azi.

M. S. Regele a răspuns dlui Rosescu prin următoarele cuvinte, cari au produs o adîncă impresie în auditor: »Ascultînd darea de seamă, m'am simțit foarte fericit și voi purta deapănura un viu interes pentru aseme-

nea așezămînt, a căror menire e ca să sădească în inima poporului simțămîntul religios și frica lui Dumnezeu. Urez, ca seminarul Nifon, întemeiat de un vrednic păstor sufleteș să dea și pe viitor roadele dorite spre educarea poporului nostru.

După sărbarea religioasă a avut loc o colajune, la care au luat parte peste 60 de persoane. Cel dintău toast a fost ridicat de I. P. S. S. Metropolitul-Primate, care a închinat pentru Rege și dinastie.

Donațiune. Din Săcădate ni-se scrie, că locuitorul de acolo Ioan Bucur a dăruit bisericii române gr.-or. din Găinari (tractul Agnitez) 100 fl. v. a. pentru susținerea și înaintarea numitei biserici, ceea-ce este o faptă, care se laudă de sine.

Concurs. S'a scris concurs pentru întregirea parohiei de clase III. Laslea-mare (protopresbiteratul Sighișoarei). Venitele anuale sînt 428 fl. 95 cr.

Asemenea este concurs pentru întregirea parohiei de clase III. Fundata (protopresbiteratul Branului), devenită vacantă în urma pensionării parohului. Venitele sînt de 336 fl. 60 cr.

Cereri ale să fie subternute la respectivele oficii protopresbiterale, de unde se dau și informațiuni mai detaliate asupra parohiilor. Terminul e 30 zile.

Țărani în temniță. Precum ni-se vestește, țărani din Miciuș (I. Turda), cari au fost arestați cu duimul, 'și-au împlinit pedeapsa mai toți. Cei condamnați la 2—3 luni 'și-au făcut osînda întregă, ceilalți au fost grațiați, cu excepțiunea alor doi inși, cari sînt închiși și acum.

Amintirea lui L. Vaida. În 15 Ianuarie s'a sfințit parastas în comuna Feneșel-săse pentru sufletul neuitatului Ladislau Vaida, care a fost lăsat bisericii gr.-cat din loc o pădure de mare preț.

Din Feneșel ni-se comunică: Acum de curînd un flăcău de însurat din comuna Tăuți (lângă Cluj) a venit cu trăsura cu niște oameni »grăitori« în Feneșel, la pețit. Auzind din străini, că părinții fetei la care a fost pornit n'au voe de a-și da fata după el, 'și-a propus să o fure. Sosind în Feneșel părinții fetei nici nu i'a suferit să intre în curte, de aceea 'și-au căutat altă gazdă unde au stat puțintel. Din întemplant, gazda peștorului avea o fată mare; eșind flăcăul odată afară, fata a eșit după el.

Povestind ei la oaltă s'au înțeles îndată să fugă, și au luat-o spre Tăuți. Oamenii din casă numai tîrziu, după-ce au văzut că nu mai vine, 'și-au adus aminte că va fi fugit. Dar' s'ermanii »grăitori« abia au putut scăpa dinaintea gazdei oprindu-i, că ei ar fi știut de aceasta și ar fi fost înțeleși.

Tinerii sînt acum la oaltă și fac pregătiri să se cunune.

Declarațiune. Pentru a înlătura ori-ce bănuieți tendențioase declarăm că între corespondenții noștri nu e nici învîțătorul Nicolae Sănzian, — nici preotul »Nemes József« sau Iosif Nemes. Ca să se știe!

Deputatul Clujului. La 17 Februarie va fi alegerea noului deputat al Clujului. Partidul liberal are deja doi candidați: baron Feilitsch Arthur și profesorul Dr. Haller Károly. Ambii avînd partide puternice, la alegere liberalii din Cluj se vor scărmana unii pe alții. Pe lângă Haller sînt grupați liberalii mai »independenți« (sic!), pe când Feilitsch ca cumnat al lui Bánffy are în jurul lui gloata ampoliaților.

Regență în Svedia. Regele Oscar al Svediei și Norvegiei obosit de greutatea celor 70 ani a predat deocamdată intermal donnia fiului seu Gustav, elinomul tronului. Gustav este acum de 40 ani și din căsătoria cu princesa Victoria de Baden are 3 copii. Energie și imponent elinomul se bucură de mare simpatie la Svedieni și Norvegieni.

Sarcofage romane la Alba-Iulia. În zilele trecute s'a prăbușit un deal în apropierea Albei-Iulia. Sub straturile groase de pămînt s'au aflat două sarcofage romane. Într'unul s'au găsit câteva găvăli și o mulțime de oase omeștești, celalalt până acum încă nu a fost desgroptat. După-cum se vede ambele sarcofage încă demult au fost despuiate de cioclii averilor străine.

Medicul Papei. De câte-ori Papa e bolnav, poziția medicului seu Dr. Lapponi de sigur nu e de învidiat. Locuțiunea lui, care este afară de Vatican devine un adevărat loc de pelerinaj. Preoți, aristocrați, dignitari, ziaristi abia își dau rîndul la ușă ca să intre la Lapponi să-l întrebe în persoană despre starea Papei. Dar' apoi noaptea! Când se răspîndesc știri că Papa e bolnav, clopoțelul telefonului, ce e așezat deasupra patului seu nu mai înceată de a suna.

Pe lângă aceea apoi din toate părțile lumii îi sosește scrisori și telegrame cu duimul, la care doctorul Lapponi răspunde foarte conștientios.

Lapponi de altfel e profesor și numai dela 1888 e medicul Papei, dar' în

timpul acesta atât de mult s'ia câștigat încrederea și stima Papei, încât el este acum singurul om pe care îl ascultă Papa — întocmai cum asculta și Bismarck pe doctorul Schweningen.

Știri mărunte. Camera advocațională din Cluj a pedepsit pe avocatul Kerekes Mihály din Aind cu suspendarea praxeii advocaționale pe timp de o lună.

Directorul teatrului din H.-Böszörmény s'a făcut nemuritor prin o originală reclamă: în toată dimineața dă cu treasurile în piața de acolo și când curioșii s'au adunat le cetește afișul teatral pentru ziua aceea.

În pinițele comerçantului Munk Gábor din Oradea-mare a explodat întreg depoul de benzin. Paguba se urcă până la 1500 fl. Vieți de oameni n'au picat jertfă.

Milutin Belanovics, colaboratorul ziarului sârbesc »Bacsvanin« din Szabadka a fost expulsat de poliția de acolo.

În Brașov s'a întemplat, că aruncând cineva un chibrit aprins în cutia de poștă, așezată la edificiul postal, s'au aprins și au ars toate scrisorile ce erau în cutie.

La Abonament lunar pentru Februarie st. vechiu invită Administrația ziarului »TRIBUNA«.

Mai nou.

† A. Sa Maria Luisa. Principesa Bulgariei.

Bulgaria e în mare doliu. A. Sa principesa Maria Luisa, soția domnitorului bulgar Ferdinand Coburg a decedat ieri, în urma facerei. A. Sa suferea de câteva zile și de influență, dar starea nu era îngrijitoare. Au înțeles durerile facerei, peste care a trecut în pace, dând naștere unei mici princese, care a primit numele Nădejdea. După naștere s'au ivit însă complicații, cari s'au desvoltat repede și au luat un sfârșit tragic. Au tăiat firul vieții tinerei princese, care număra abia 28 de ani. A lăsat orfani de mamă, afară de principesa nou născută, încă trei băieți mai marișori. Decedata principesa era fiica cea mai mare a principelui Bourbon Robert Carol, principe de Parma, și s'a născut în Roma.

Din public.*

Dare de seamă și mulțumită publică.

Cu ocaziunea producției teatrale împreună cu cântări și joc, ținută în Bistra la 1/13 Ianuarie a. c., a încurs peste tot suma de 71 fl. 10 cr. din care subtrăgându-se eroagațiunile de 32 fl. 20 cr. a rămas venit curat 38 fl. 90 cr. destinați pentru procurarea de cărți școlarilor miseri.

Suprasolviri au încurs dela următorii domni:

V. Tomuța, not. cerc., Cămpeni 4 fl.; Dr. Zosim Chirtoș, adv., Cămpeni 3 fl.; Al. Darabant, jude reg. pens., 2 fl.; Iosif Arișan, preot gr.-cat., Certege, Const. Cothișel, paroh gr.-or., Certege, câte 1 fl. 50 cr.; Dr. A. Șuluf, medic, Iuliu Christian, vicenotar, Nicolau Ungurean, preot gr.-cat., Ioan Motora, preot gr.-or., Hans Binder, apotecar, toți din Cămpeni; Isidor Butnariu, preot gr.-cat. din Roșia; Nicolau Sabău, comerciant din Lupșa, câte 1 fl. v. a.; Alexandru Ivașcu, comerciant, Ana Manovicu, preoteasă văduvă, Aron Sirbu, învățator, Stefan Paul, matriculant, Kovács Gyula, pretor din Cămpeni, Alexandru Henzel, metalurg, Ioan Negriu, metalurg din Roșia, câte 50 cr. v. a. Tot cu această ocaziune dl Vasile Tomuța, not. cerc. în Cămpeni, a făcut orolul din Bistra marinimosul ofert de 10 fl. v. a., ear' Ioan Motora preot gr.-or. 1 fl. v. a.

Primească și pe această cale călduroasa noastră mulțumită toți binevoitorii și sprigitorii cari cu suprasolvirile, ofertele și prezența d-lor în mijlocul nostru, au contribuit atât de mult la succesul și moral și material al producției tineretului nostru.

Bistra, în 28 Ianuarie 1899. Romul Marcu, Alexandru Papiu, cassar. pres.

Petru Simu, controlor.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă. Red.

Tribuna Literară.

PREMIUL »ASTREI«.

Sibiu, 1 Februarie n.

S'a făcut multă vreme imputare »Asociațiunei« noastre, că nu face nimic pe terenul literar, deși se numește »Asociațiunea pentru literatura română«. Acusa aceasta trebuie bine cumpenită. Nu e tocmai adevărată, și încât e adevărată se explică fără a recurge la învinuiri de rea voință sau nepăsare. A făcut »Asociațiunea« câte ceva și pe terenul literar și dacă n'a făcut mai mult e, că în comitetul ei tocmai literarii au fost întotdeauna cei mai puțini. Nu trebuie să luăm cuvântul literat în înțeles prea strict. Bărbați obicinuiți a scrie câte ceva, bărbați cu interes deosebit pentru scriitori și scrieri, au fost puțini în jurul centrului diriguitor al »Asociațiunei«. De aci provine de sigur și faptul, că ceea-ce a făcut »Asociațiunea« pe terenul literar n'a fost totdeauna norocos făcut. Cu toate acestea a făcut și ea, cât după împrejurări s'a putut.

Acum, după-ce indiferentismul față de »Asociațiunea« a dispărut, făcând loc unui frumos interes și entuziasm, putem spera, că și pe acest teren »Asociațiunea« va pute produce mai mult.

Forța principală a »Asociațiunei« în această privință sînt: capitalul ei de bani și autoritatea ei. Cu ajutorul acestor două capitale »Asociațiunea« poate să îndemne pe puțini »literați«, ce-i avem, ca să lucre, cu o nobilă ambiție, pe terenul literaturii, și pe cei-ce lucre cu adevărat succes poate să-i ajutore a-și publica produsele, și poate să-i remunereze cu recunoștința sa prețioasă. Eată ce scop și ce rost au premiile »Asociațiunei«.

S'a constatat în general, și resimțim cu toții, că pe terenul literaturii istorice domnește la noi o secetă și o sărăcie mai mare ca pretutindeni. Roul e cu mult mai mare, decât se-l pot analiza și expune într'un articol. Nici nu e vorbă de aceea, căci în acest punct sîntem cu toții de acord. Insuși raportul literar al »Asociațiunei« a constatat această penurie în decurs de 3 ani. Dar' acest raport, care cumpenește lucrările literare cu aceeași măsură de cantitate, tot mai prezentă câte ceva, cel puțin pentru ochii lumii. Oăci pune la rubrica istoriei tot ce are cât de cât legătură cu ea, și astfel ne arată totuși câteva »cărți istorice«, într'o extensiune de câteva mii de coale.

Dacă am lua însă ceva mai strict cuvântul »lucrare istorică« și am cumpeni și valoarea internă a scrierilor acestora »istorice«, rubrica de abia ar avè câte un reprezentant.

Asupra acestui punct convenim cu toții. Vorba e cum se facem, ca să se pornească un curent literar istoriografic. S'a decis la adunarea din Beiuș să se scrie un concurs cu premiu pentru opere din istoria națională. Aceasta era una dintre hotărârile cele mai de seamă ale adunării din Beiuș.

Acum comitetul central a discutat asupra chestiunii și a hotărît să scrie un premiu de 500 coroane pentru Istoria instituțiilor noastre culturale dela 1848-98.

Premiul e destul de frumos. Pentru-că »Asociațiunea« se angajează a tipări cu cheltuiala sa opul premiat și a-i da autorului 500 exemplare.

Asupra temei însă ar fi de discutat. Nu știu dacă comitetul a luat deja hotărâre definitivă, ori ba. Presupun însă, că ar pute reveni în cas favorabil, și în această credință rischez observările ce urmează.

După părerea mea tema fixată de comitet e prea vastă. Era odată vorbă despre istoria noastră politică pe ultimii 50 ani. Nici aceasta n'ar fi fost mai vastă, decât cea fixată de comitetul »Astrei«. Așa cum e definită tema concursului ea este istoria noastră culturală pe ultima jumătate de secol. Dacă am făcut un progres dela 1848 încoace, este pe terenul cultural. Organizarea bisericilor noastre naționale, înființarea de școale, primare și secundare, reuniuni, societăți... toate trebuie să fie îmbrășoate.

E un lucru enorm de greu! Singur istoricul Asociațiunei — asemenea instituțiune culturală — ar fi destul unui om de muncă pe un an — căci un an, și nici atât, e termenul de concurs. D'apo celelalte instituțiuni!

Și se nu se uite că o mare parte din istoria noastră politică s'a petrecut în jurul instituțiilor culturale! Astfel într'o istorie cât de cât completă ar trebui să între și o mare parte din istoria noastră politică.

Ei bine, crede într'adevăr comitetul, că această lucrare se poate face în timp de 10 luni? Și făcută într'un timp așa de scurt, crede că are să fie lucrare de valoare istorică, și nu o simplă compilație ticluită de ici și colea?

E vorba să pornim o mișcare. Atunci nu punem dela început probleme așa grele și vaste.

E vorba să ne edificăm istoria contemporană, ca cea mai importantă pentru actualitate. Atunci nu începem de sus. Nu ne apucăm de prea mult odată. Pregătim pe rînd părțile singuratic, unul una, altul alta. Adunăm și prelucrăm materialul; preparăm petrele unghiulare, și atunci, mai târziu, când preparativele s'au eam făcut, când avem o pleiadă de harnici și pricepuți mîiestri, atunci încercăm ridicarea edificiilor.

Atunci punem premii pentru opere mari.

Deocamdată nu avem nimic, și nu avem mai pe nime. N'are deci un înțeles să fixăm teme așa de vaste și grele. Dacă vrem serios ca premiile să și opereze, să și aibă efect.

Eată de ce cred eu, că comitetul »Asociațiunei« să nu fixeze tema concursului, ci să se limiteze la marca obiectul pe un termen mai larg, lăsând autorilor și înclinărilor personale mai multă libertate. De pildă cam astfel:

»O lucrare din domeniul istoriei contemporane (1848-98)«.

În condițiuni s'ar mai pute specifica: lucrarea să fie un întreg bine rotunzit; de o mărime de 5-10 coale tipar; să dovedească scrupuli originale istorice, etc.

Altfel concursul cu premiu va rămâne tot deschis, și literatura noastră istorică va continua a rămâne tot în stagnațiunea și seceta actuală.

Dr. E. Dăianu.

Bibliografie. »Calindarul Poporului« în »Convorbiri Literare«.

Distinsa și cea mai veche revistă română face recenziune în ultimul seu număr, pe Noemvrie, »Calindarului« nostru.

Eată această apreciere:

»Calindarul poporului pe anul 1899«. Anul XIV, Sibiu, editura și tiparul »Tipografiei«, societate pe acțiuni, Sibiu, merită să fie relevant pentru tînta pe care o întreprinde și pentru mijloacele care le urmărește.

E un adevărat calindăr popular, care în afară de materia calendaristică obicinuită, conține materia cea mai potrivită pentru a ține deșteaptă conștiința națională în popor.

În »Dela 1848« se povestește plutele Românilor în contra asupritorilor unguri, ear' în »Răvașul nostru« se face o dare de seamă despre toate incidentele care au surburat vieța românească din Ungaria dela Septemvrie 1897 până în Septemvrie 98. Afară de aceasta se relevă faptele care vădese că vieța românească se menține și se manifestă cu putere atât în regat cât și în celelalte țeri locuite de Români.

Într'adevăr mai rar carte care se urmărească cu atîta unitate de concepțiune scopul propus.

»Naționalitatea«. Societatea noastră »Tipografia« a scos într'o elegantă broșură interesantul studiu de az Nordau despre »Naționalitate«. Valoarea acestui studiu este cunoscută cetitorilor nostri limbajul frumos în care »Rosmarin« al nostru a știut să-l îmbrace e gustat deja de cetitorii nostri, căci în »Tribuna« s'a publicat mai înainte. Vorba era numai ca interesantele observațiuni originale ale genialului autor să nu rămână respirate prin atîția numeri de ziar, ci să fie colectate într'un mănunchiu, mai accesibile la cetit și meditat. Aceasta a implinit-o »Tipografia« când a retipărit articolii din »Tribuna« în broșura de față. În extensiune de 40 pagini, tipărite frumos pe hârtie fină, această prețioasă broșură se trimite francat pentru 25 cr. A se adresa la librăria »Tipografia« societate pe acțiuni în Sibiu.

»Tipografia«, societ. pe acțiuni în Sibiu.

Calindarul Poporului pe anul comun 1899.

Dela 1848, (din prilejul aniversării al 50-lea).

Adunarea dela »Duminea Tomei« în Blaj Andreiu Murășan, poezia anului 1848 (cu 2 ilustrațiuni).

Fabulă arabă. Eu miș, esc, și sînt Român, poezie de I. Dariu.

Teară fără bătrîni, poveste de V. A. Urechii.

Anedotă. Doine și icoane din lumea românească. (»Limba, portul și moșia«).

Doine și strigături populare: De pe Murăș; De pe Tîrnave; De pe Olt; De pe Someș; De pe Criș; Din părțile Năsăudului; Din Muncii-Apuseni; Din Bănat; Din Teara-de-Vale; Din Bihor; Din Bucovina, România (Oltenia și Moldova), Basarabia și Macedonia.

Răvașul Nostru, cronica întemplărilor din Septemvrie 1897-Sept. 1898, se extinde pe 47 pagini, cu următorii subtitluri:

Causa națională, afaceri culturale, afaceri bisericesti, afaceri economice, frunțași român morți, dela fraji, stări grele pretutindeni, etc.

Economie: Cum s'ajungem la mai bine? — Unele reguli pentru grăjirea sănătății. — Povești.

De ris. Tîrgurile din Ungaria și Transilvania etc.

Ilustrațiuni.

1. Andreiu Murășianu, portret. 2. Casa în care s'a născut A. Murășianu. 3. Un băiaș român, din Bucium-Șasa. 4. Dela Stăna-de-Vale: Reședința și capela Episcopului Pavel. 5. Un Român »mărginean« călare. 6. O Româneă din jurul Sibiuului. 7. O fețiță (coristă) din Bistrița. 8. O familie din Bănat. 9. O păreche tinăru din Sociul-de-sus (între Lăpuș și Cibeleș). 10. Un țeran român din Bănat. 11. Scenă din Seliște (l. Sibiu). 12. Dela Stăna-de-Vale: case de locuit pentru oaspeți. 13. Români din Șiria (l. Arad). 14. Dela Stăna-de-Vale: »Biserițuța« (o stîncă). 15. — Moara dracului. 16. † W. E. Gladstone (portret). 17. † Prințul de Bismarck. 18. Împărăteasa-Regină Elisabeta.

În estan calindărului e cu o întreagă coală mult voluminos decât anul trecut, estînzîndu-se pe 143 pagini. Prețul însă e tot cel vechiu: 20 cr. plus porto postal 5 cr. A se adresa: »Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiu Sriađa Poplăcei 15.

»Tribly«, sensaționalul roman de George du avrier, tradus de curînd în românește de »Afin dela Tuscia« se află de vînzare și la librăria noastră.

E un volum de 336 pagini, tipărit frumos pe hârtie fină, și elegant ajustat; foarte potrivit cadou de ocazie. Costă numai un florin (2 coroane).

Teatru orașeneo în Sibiu.

Joi, 2 Februarie n.

Ein toller Einfall.

Farsă în 3 acte, de C. Laufs.

Începutul la 7 ore seara.

Sosți în Sibiu.

În 2 Februarie n. 1899.

Hotel »Impăratul Romanilor«: Boros cu soția, avocat din Oena-Sibiuului; Roth din Medias, d-na Hameea din Toplița, privateri; Clompe, fabricant, Eckardt, sublocotenent, din Brașov; Eitel, preot din Agnita; Mocsary, Steiner, Schlesinger, din Viena, Dietrichstein, Grünwald, din Budapesta, Kebl din Praga, comercianți.

Hotel »Neurhars«: Klein din Viena, Kellermann cu fiica din Mănărele, comercianți.

Hotel »Meister«: Langhammer, inginer din Mercurea; Schmidt, notar din Vurpăr; Herbert din Viena, Neumann din Cluj, Kaufmann din Reichenberg, Pfeifer din Timișoara, comercianți.

Hotel »Habermann«: Vekod, compactor din Pecica; Bugneriu, econom din Boița.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 30 Ian. n. 1899

Table with columns for Sămînțe, Grâu, Bănățeneo nou, Grâu de Tisa, Grâu de Pesta, Grâu de Alba-Reg., Bacfa, Grâu ung de Nord., Sămînțe vechi ori noue, Soiu, Cămină, etc. and prices per 100 chilogr.

Bursa de Budapesta.

Table with columns for Dîn 30 Ian. n. 1899, Hârtie-monetă română, Cămp. 2.44 vînd 9.49, Lire turcești, Imperiali (18 R' aur), Ruble rusești 100 R', Galbeni, Napoleon-d'ori, 10' Marc germane, Livre sterling.

Bursa de Viena.

Table with columns for Dîn 30 Ian. n. 1899, Benta de aur ung. 4%, ung. val. cor. 6%, Impremutul căilor ferate ung., Asociațiunea datoriilor căilor ferate de Oat ung., etc.

Mătăsa Henneberg

(HENNEBERG-SEIDE)

— veritabilă numai dacă e procurată din fabricile mele —

neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vîrgată, carré, mustată, Damaste etc. (cam 240 diferite calități și 2000 diferite colori și desemnuri etc.)

Pentru haine și blouse din fabrică. Privăților li-se trimite franco și liber de vamă, în casă.

Mustre se trimit cu posta primă.

[4] 5--52

(În Elveția porto postal e dublu.)

Fabricile de mătăsa ale lui G. Henneberg în Zürich,
(liferant de curte c. și r.)

Convocare.

„Vlădeasa”, institut de credit și economii, societate pe acțiuni în B.-Huedin (B.-Hunyad), își va ține

adunarea generală ordinară a III-a,
în 2 Martie, la 10 ore a. m. st. n. c., în localitatea institutului.

Obiectele adunării vor fi:

1. Deschiderea adunării prin președinte.
2. Raportul direcțiunii.
3. Raportul comitetului de revisiune.
4. Stabilirea bilanțului pro anul 1898 și împărțirea profitului curat.
5. Alegerea membrilor în direcțiune conf. §. 32 al statutelor, alinia 5.
6. Alegerea membrilor în comitetul de revisiune, conf. §. 42.
7. Eventuale propuneri.

La această adunare se invită toți domnii acționari ai institutului, făcându-se atenți la dispozițiunile §. 19 din statute, după care acțiunile originale sînt a se depune cu 8 zile înainte la cassa institutului, eventual la institutul „Economul” în Cluj, care împrejurare este a se legitima la adunarea generală.

B. Huedin, în 25 Ianuarie 1899.

Din ședința mixtă a direcțiunii și comitetului de revisiune.

Ioan Pop m. p.,
președinte.

Iuliu Poruțiu m. p.,
dir. exec.

Nr. m. 1400/899.

[36] 1—1

Publicațiune.

După ce Excelența Sa domnul ministru reg. ung. de comerț, prin rescriptul seu concesional de dtdo Budapesta, 14 Decemvrie 1898 nr. 79221/1898 a investit orașul Sibiu, cu dreptul de a încasa vamă de pavaj în decurs de 50 de ani pentru-ca cu aceasta să acopere speșele de prunduire, restaurare, administrare și conservare a stradelor din lăuntru liniei (rampel) vamale; și după ce reprezentanța orășenească, în ședința sa, ținută la 26 Ianuarie 1899 a decis, ca la 1 Februarie 1899 să înceapă încassarea vamei de pavaj și cu această încassare să încredințeze institutul „Siebenb. Vereinsbank”, societate pe acții — ca pe plenipotențiatul seu — se aduce la cunoștința publică din acest prilej următoarele:

Dela 1 Februarie 1899 începînd sînt a se plăti taxe vamale după tarifa ce urmează și după măsura condițiilor cuprinse în prescripțiile ce sînt însemnate în această publicațiune, după toate carerele (trășurile) vitele și obiectele ce se transportă pe străzile respective și trec peste linia (bariera) vamală.

Barierile vamale unde este de a se solvi vama de pavaj sînt instituite:

- a) Pentru carerele; vitele și obiectele, ce trec linia vamală prin strada: Turnului, Cîsnădiei și „Jungenwald” la casa (halta) pentru accise dela poarta Cîsnădiei;
- b) pentru cele de pe drumul Nocrichului la casa (halta) pentru accise dela Poarta nouă;
- c) pentru cele de pe drumul Gușteritei la casa (halta) pentru accise dela poarta Gușteritei;
- d) pentru cele de pe drumul Șurei-mari și drumul Ounei la casa (halta) pentru accise dela poarta Ounei;
- e) pentru cele de pe drumul Șurei-mici și drumul Turnșorului la casa (halta) pentru accise dela poarta Turnului;
- f) pentru cele de pe drumul Poplăcei la casa (halta) pentru accise dela poarta Poplăcei și
- g) pentru mărfurile aduse dela gară ori dela magazinele băncii „Siebenb. Vereinsbank” la oficiul pentru accise ce se află la gară.

II.

Tarifa vamală.

1. Pentru o vită trăgătoare, înjugată (înbănată) 4 cr. (8 heleri).
 2. Pentru un car fără considerare la vitele înjugate, fără povară 2 cr. (4 heleri).
 3. Pentru o vită mare, mînată liber 3 cr. (6 heleri).
 4. Pentru o vită mică, mînată liber 1 cr. (2 heleri).
 5. Pentru fiecare 100 chgr. de marfă, adusă dela gară ori dela magazine 2 cr. (4 heleri). Ca vite mari sînt considerate: caii, taurii, boii, vacile, cățarii și măgarii. Ca vite mici: mînzii mai mici de un an, vițeii de lapte, oile caprele, miei și porcii. Vitele de jug și caii de călărit neînhamăți resp. neînjugate sînt considerate ca vite mari minate liber.
- Pentru vitele transportate pe caré ori duse de oameni care merge pe jos nu se solvește vama.
- Transporturile de mărfuri până la 50 chgr. sînt libere de vamă.
- Obligați la plățirea vamei de pavaj sînt atît locuitorii Sibiului cît și străinii. Excepțiune se face numai în cazurile mai jos înșirate:

În interiorul raionului vamal carerele și vitele circula libere de vamă.

Toate carerele și vitele minate liber, care vin spre Sibiu sînt a se opri la barierile vamale, ce sînt deja ori se vor mai ridica încă și aici pe loc la care să se plătească vama de pavaj.

Pentru mărfurile aduse cu trenul se va încasa vama de pavaj înainte de transportarea aceluia în oraș prin oficiul administrativ al gării respective prin administrația magazinelor institutului „Siebenbürger Vereinsbank”, care după detragerea taxei de încassare vor transporta aceste sumele orașului Sibiu respective arăndătorului vamei de pavaj.

Pentru controla punctualei încassări a vamei de pavaj, toate mărfurile transportate în oraș dela gară ori dela magazinele institutului „Siebenb. Vereinsbank” trebuie aduse prin bariera vamală dela gară.

În cazul când din vre-o cauză oare-care, nu s'ar fi încassat vama prin organele dela gară respective dela magazine atunci bariera numită este a se plăti și vama de pavaj. Mărfurile care dela tren se depun în Magazine ori în depourile gării și de aici ear' pe tren se transportă mai departe sînt libere de vamă.

III.

Dela solvirea dărei de pavaj sînt scutite:

1. Toate vitele, carerele și tracturile tuturor membrilor aparținători casei domniotore reg și curții aceluia
2. Curtea regească, mediata ei suită carerele și trășurile precum și pachiturile transportate cu trenul, care aparțin Curții.
3. Trășurile și vitele precum și pachiturile aduse pe tren care aparțin emșiilor (consulilor) și reprezentanților puterilor străine.
4. Carerele și vitele aparținătoare miliției ori persoanelor care stau în serviciul aceluia. Asemenea și toate acele caré ori vite care sînt întrebuințate pentru transportul și necesitățile armatei inclusiv și cărășii requiziți de pe sate pentru scopul acesta. Apoi mărfurile aduse cu trenul pentru trebuințele războiului și pentru apărarea țării. Dacă nu se cunoaște din exterior caracterul persoanelor, mijloacelor de transport ori a fructurilor militare, atunci acelea trebuie să fie provăzute cu certificat oficios. Mai departe apoi primarii comunali care călătoresc din cauza tragerei de sorți, a asentării sau a controlorelor militare, dacă posed certificate oficioase care se adeverească aceasta.
5. Acele caré ori vite pe care le întrebuințează ofițarii statului ori a municipiului, organele oficioase încredințate cu susținerea ordinii și siguranței publice, finanții și persoanele care conduc condamnați, prinșonieri, fugari și alții de felul acesta.
6. Bunurile statului în general carerele și vitele întrebuințate pentru acestea.
7. Carerele și vitele întrebuințate de curierii postelor și a telegrafelor reg. ung. precum și toate fructurile postelor reg. ung. și a instituțiilor telefonice.
8. Carerele și vitele tuturor persoanelor încredințate cu edificarea ori conservarea drumurilor de stat municipale, vicinale și comunale ori încredințate cu controla asupra acestor agende, asemenea și toate obiectele supuse vamei asupra cărora se extinde activitatea lor oficioasă.
9. Toate carerele care se folosesc la edificarea ori ținerea în bună stare a căilor ferate de stat, a drumurilor de stat, municipale, vicinale și comunale ori care se folosesc la drumurile care conduc la gări, apoi materialele folosite pentru siguranța și apărarea contra inundațiilor, chiar și atunci când acestea ma-

teriale sînt aduse cu trenul și în cazul când livrarea lor se face prin întreprinzători.

10. Acele trășuri private care au transportat persoane ori obiecte libere de vamă, amintite în punctele 4, 5, 6, 8 și 9 se bucură de acest favor și când se întorc goale.

11. Persoanele și carerele ce se folosesc la munca de concurență a țării și a comunelor, precum și carerele întrebuințate de primăriile comunale pentru transportul dărei de stat.

12. Carerele și vitele care se folosesc la funcțiuni oficioase ori transportă proești provăzuți cu insigniile bisericești.

13. Carerele și vitele carerilor mortuale, ori care se țin de procesiunile sfinte, dacă merg în grupe și au insigniile bisericești.

14. Carerele care neplătite sînt folosite pentru trebuințele edificării de biserici, școale și case parohiale, asemenea și fructurile sosite pe tren pentru scopul acesta.

15. Putețile de concurență întrebuințate în cazul unui pericol general (inundații, foc ori troienire de nea etc.); în cazul unui incendiu, inundație ori războiu, carerele, vitele și fructurile refugiaților sau a fugariilor.

16. Carerele și vitele pompierilor, a ajutătorilor, dacă se grăbesc la locul focului ori a nenorocirii și de acolo se întorc apoi îndărăt.

17. Fracturile ce se folosesc pentru trebuințele trenului.

18. Toate carerele ori vitele folosite pentru trebuințele agriculturii în lăuntru hotarului la care aparțin.

19. Oamenii care merg pe jos (pedestri) ori poartă ori nu poartă povară.

20. Carerele și vitele care ese din comună.

21. Căii sau vitele de jug care sînt duși și aduși la locul de asentare pentru remontare (asentare) ori pentru clasificarea la serviciul militar în sensul art. de lege XX. din anul 1873; mai departe vitele procurate pentru nutrețul armatei, dacă miniorii aceluia posed certificate extradate de ofițiile militare.

22. Dacă s'ar deschide un cimiter afară de raionul vamal, carerele și trășurile ce merg și vin dela cimiter; mai departe cadavrele omenesști transportate cu trenul.

23. Fracturile recunoscute ca libere de vamă din partea orașului Sibiu inclusive toate acele scutiri de vamă care își au baza în comisiunile ori învoielile de drept privat.

24. Fracturile de transit, adică acele fracturi care sosesc pe tren și fără a fi descărcate ori a folosi obiecte supuse vamei sînt transportate mai departe.

Dreptul scutirii de vamă acordat prin punctele 6, 8, 9, 10, 11, 12, 15 și 21 numai prin certificate oficioase corăspunzătoare se poate folosi — intru-cît caracterul scutirii de vamă a persoanelor, carerilor și fructurilor acolo enumerate nu s'ar putea învedera altcum.

IV.

Pentru vama de pavaj solvită se vor extrada bolete și toți aceia care trec teritorul vamal fără a solvi vama de pavaj respective deneagă sau se retrag în vre-un mod dela solvirea taxei vamale după tarifa amintită se vor pedepsi conform §§. 100 și 143 al art. de lege I. ex. 1890 cu solvirea de 10 ori a taxei neplătite în favorul fondului pentru edificarea stradelor orășenești, despre ceea-ce sînt chemați să leguiască ca prima instanță capitanatul poliției orășenești, ca a doua instanță vicecomitele comitatului și ca a treia instanță ministrul reg. ung. de comerț.

Sibiu, la 27 Ianuarie 1899.

Magistratul.

Active. Contul bilanțului pro 1898. Pasive.

1	Cassa în număr	1628 62	1	Capital social: 700 acții à 50 fl.	35000 —
2	Imprumut. hipotecare fl. 100.298.40		2	Fond de rezervă fl. 888.39	1042 91
3	Imprumut. caventate fl. 47.098.50	147396 90	3	Fond special de rezervă fl. 154.52	97396 51
4	Imprumuturi cambiale	16009 —	4	Depuneri spre fructificare	66 17
5	Mobilier fl. 82.93	74 64	5	Fondul scopurilor filantropice	28410 —
	după 10%, abscriere fl. 8.29		6	Reescompt	120 56
			7	Dividendă neridicată	2898 —
			8	Interese transitoare	4630 01
			9	Profit curat	
		165104 16			165104 16

Eșite. Contul profitului și perderilor 1898. Întrate.

1	Interese de depuneri spre fructificare fl. 4385.73		1	Interese de escompt fl. 140.91	11225 86
2	Interese de reescompt fl. 1560.85		2	Interese de credit fix. fl. 10.084.95	116 70
3	Interesele celor 2 fonduri fl. 40.12	5986 70	3	Spese de manipulare	2942 92
4	Spese curente fl. 161.05		4	Provisiune	77 59
5	Porto fl. 2.60		5	Interese de întârziere	4 —
6	Tipărituri fl. 177.29	340 94	6	Taxe de transcriere	2 85
7	Chiria biroului	200 —	7	Spese procesuale restituibile	
8	Dare fl. 626.27				
9	Dare după interese de depuneri spre fructificare fl. 561.22	1187 49			
10	Salare fl. 1694.01				
11	Mărce de prezență fl. 200.—	1894 01			
12	Abscriere de mobilier	8 29			
13	Amortisațiuni	100 —			
14	Competențe de timbru	22 48			
15	Profit curat	4680 01			
		14369 92			14369 92

B.-Huedin (B.-Hunyad), 31 Decemvrie 1898.

Iuliu Poruțiu m. p.,
director exec.

Constantin Căciulă m. p.,
comptabil.

Mihaiu Mărincaș m. p.,
cassar.

Membrii în direcțiune:

Ioan Pop m. p., președinte.

Ioan Gall m. p.

Iuliu Poruțiu m. p.

Stefan Pop m. p.

Luca Lung m. p.

Examinând conturile de mai sus le-am aflat intru toate exacte.

Membrii comisiunii de revisiune:

Basiliu Podoabă m. p., președinte.

Nicolae S. Mărincaș m. p.

Simion Mărincaș m. p.
Florian Petran m. p.

„TIPOGRAFIA”, SOCIETATE PE ACȚIUNI, SIBIU.

Scrierile eminentului și simpaticului poet și prosator

Al. Vlăhuță,

se află de vânzare pe lângă prețurile originale și anume:

- „Iubire”, poezie (1888—1895), editura Carol Müller 1896 fl. 1.50
- „Dan”, roman, editura librăriei E. Graev & Comp. 1894 (1 vol.) fl. 1.75
- „Dan”, roman, Biblioteca pentru toți, 4 nri. editura Carol Müller 1896, 2 volume à 32 cr. 64 cr.
- „Din goana vieții”, ediția III. (1895) fl. 1.75.
- „Din goana vieții”, (Biblioteca pentru toți, 3 nri), edit. C. Müller 48 cr.
- „Icoane sterse”, nuvele, (Biblioteca pentru toți), edit. C. Müller 16 cr.
- „Un an de luptă”, ed. C. Müller, 1895 fl. 1.25

Cel mai nou volum de nuvele:

„În viltoare”, nuvele, editura Miloșescu 1896 fl. 1.—

Comandele să se adreseze:

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

Preparatele de malată ale lui Johann Hoff, pentru debili și morboși.

Beutura de malată ptr. sănătate

a lui Johann Hoff.

În caz de debilitate generală, neregularități de funcționare a organelor inferioare a trupului, dureri de piept și stomac, precum și pentru reconvașcenți cel mai bun și cel mai gustos mijloc de întărire.

Prețul unei butelii 75 cr., 5 butelii franco costă 3 fl. 75 cr.

De zece ani sau poate mai de mult cumpăr dela d-voastră bere de malată pentru sănătate și alte preparate de malată. Ele sînt unicul mijloc, care au redat sănătatea soției mele. Mă rog pentru o nouă trimiter.

Böger, Viena, Hofmühlgasse.

Extractul de malată concentrat

al lui Johann Hoff.

La dureri de plămâni, estar de cap, precum și tuse învechită e de recomandat cu deosebire pentru copii; foarte plăcut de gust.

Prețul unei butelii 1 fl., 5 butelii franco 5 fl.

Preparatele d-voastre de malată sînt în adevăr mijloace bune și puternice. Vă rog deci trimiteți-mi earși 5 butelii mari de extract de malată concentrat, 1 funt de ciocolată de malată și 1/2 pachet de bomboane malată pentru piept.

G. Fischer, major, Oradea-mare.

Ciocolata de malată ptr. sănăt.

a lui Johann Hoff.

Foarte acomodată la debilitate, anemie, nervozitate, insomnie, lipsă de apetit. E foarte gustoasă și nutritivă și se poate întrebuința cu efect deosebit la copii mai debili.

Prețul unui pachet 1 fl.

Ciocolata d-voastră de malată e cea mai minunată din câte cunosc. Eu am întrebuințat această beutură plăcută totdeauna cu bun efect la morboze de stomac respective disordine de miștare, anemie și slăbire generală.

Dr. Nicolae, medic în Triebel.

Bomboanele de piept malata-extract

ale lui Johann Hoff.

Nelotrec mijloc pentru tuse, răcire, estar, cu deosebire la catar bronchial. Bomboanele de malata-extract veritabile pot fi întrebuințate în număr cât de mare fără teamă de a-ti strica mistuirea.

În șatulă à 10 cr. și pachete à 30 cr.

Delăturarea repede a tusei mele celei vehemente prin extractul de malată al bomboanelor d-voastre de piept a fost minunată.

v. Zedlitz-Neukirch, Waldenburg. Bomboanele d-voastre sînt foarte bune pentru tusa și suferințele de astma a soției mele.

Busch, preot, Weischütz.

Deposit în Sibiu la apotecile: I. C. Molnár, Fr. K. Jickeli; la prăvăliile I. B. M. S. S. I. B. H. Fr. John Söhne, G. W. Grohmann.

Deposit general pentru Ungaria:

Apoteca Iosif Török, Budapesta, Király-uteza 12.

[1924] 13—20

Prospecte cu preț-curent gratuit și franco.

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.